

הכנה למתן תורה

נפש עמל, עמלה לו

אנחנו לאט לאט מתקרבים לחג השבועות. מקובל שהרי יש ארבעים ותשעה יום ויש מ"ח קנייני תורה, כל יום היו עובדים על קנין אחד, וביום האחרון חוזרים על כל הקניינים יחד. מ"ח קנייני תורה קנין ליום.

והנה ידועה השאלה ששואלים, למה בכל קנייני תורה אין קנין שנקרא "עמל התורה"?... אם בחוקתי לכו - **שתהיו עמלים בתורה**, זה ה-אל"ף ב"ית!!! וגם אם זה לא בכל המ"ח קניינים, אז יש יום אחד מיותר, אז לפחות את היום הזה נקדיש אותו לעמל התורה... למה עמל התורה נעלם מהסוגיה פה?? אלא שמ"ח קניינים זה איך לקנות את התורה, ועמל תורה, זה התורה עצמה.

מין רה"י זיע"א מסתפק, האם כשלומדים תורה בלי עמל עוברים על איסור ביטול תורה, [אבל לא מהדין של ביטול תורה באיכות, זה עוד סוגיה של של ביטוי"ת באיכות], אלא בגלל שזה לא מטבע של תורה.

הסטיפלער כותב בקה"י לי הזוהר, כל פטופטי דאורייתא טב. הגם שמכלל פטופטי דאורייתא לא נפקי, אבל **תורה** - זה עם עמל. וכמש"כ "שתהיו עמלים בתורה. וממילא אחד שלומד בלי עמל, הרה"י מסתפק אם הוא עובר על איסור ביטול תורה.

וכעת נראה קצת מה זוכה האדם ע"י העמל, הגמרא אומרת בסנהדרין (צט, ב) "נפש עמל, עמלה לו", הוא עמל במקום אחד, והתורה עומלת לו במקום אחר. מסביר רש"י, **עומלת לו אצל קונה, למסור לו טעמי תורה**.

אז קודם כל, רואים מפה ש"תורה" - זו מציאות. וכמו שכבר מביא רבי אהרן קוטלר, מכך שהתורה **מבקשת** מאת קונה, רואים שתורה היא מציאות. מציאות שבאה לקב"ה ומבקשת!!! גם בסליחות אנחנו אומרים "תורה הקדושה התחנני בבקשה", למי בדיוק אני פונה?... מי תתחנן?... אז יש כזו מציאות שנקראת תורה, והיא באה לקב"ה ומבקשת מאת קונה למסור לו טעמי תורה וסדריה.

אבל נשים לב!!! נפש עמל - **עמלה לו**. התורה צריכה לעמול לבקש שימסרו לו טעמי תורה. אנחנו חושבים... כשאני עמל בתורה, מיד התורה מבקשת בשבילי ומקבלת, אך התורה צריכה לעמול לבקש בשבילי כדי שאני אזכה ואקבל. אדם עמל פה, והתורה **עומלת לו** במקום אחר, היא עומלת לו, היא צריכה לעשות את זה בעמל.

למה מגיע לך שימסרו לך טעמי תורה לזכות לגלות צפונתיה?... יש כאלו שרק מתחילים ללמוד, וכבר עומדים ותמהים למה אני לא כמו רבי חיים קנייבסקי?... זה לא בא בקלות... נפש עמל, עמלה לו. ואז גם התורה צריכה לעמול ולבקש ולהתחנן לקב"ה. והיא עושה את זה! אתה עמלת עליה, היא תעמול בשבילך שימסרו לך טעמי תורה וסדריה. זה היסוד שאנחנו רואים פה בכל הנפש עמל, עמלה לו, שהתורה מלווה את הבן אדם ומוסקת עצמה עבורו.

התורה דואגת ללומדיה

כעת אנחנו רוצים לראות פה יסוד פשוט, את ההתחלה של המדרש הזה ראינו בשבוע שעבר, ונחזור על הדברים:

המדרש (שמות רבה, מז, ה) "מעשה ברבי יוחנן שהיה הולך מטבריא לצפורי ורבי חייא תלמידו אצלו. והיה רבי יוחנן רואה כרס, אמר לו לרבי חייא, הן אתה רואה כרס זה שהיה שלי ומכרתייהו בכך וכך, ללמוד תורה. אותה שעה בכה רבי חייא בר אבא ואמר לו, רבי, לא הנחת לזקנותך כלום! אמר לו, וכי קלה היא בעיניך שמכרתי דבר שנברא בששה ימים וקניתי דבר שנברא בארבעים יום! (שהרי עולם ומלואו נברא בששה ימים, והתורה נתנה ב-40 יום!).

ממשיך המדרש: לחם לא אכל, אבל מלחמה של תורה - אכל, מים לא שתה אבל ממים של תורה - שתה, והיה לומד תורה ביום, ופושט אותה בינו לבין עצמו בלילה. ולמה היה עושה כך? מה זה למה, פשוט, הוא רצה לדעת!... לא לא לא... ללמד את ישראל שיהיו יגעים בתורה ביום ובלילה.

ואנחנו שואלים, מה הקשר?... מים לא שתה אבל מים של תורה כן, בשביל ללמד את ישראל. מה הפשט בזה?

היסוד שקבלנו לאורך כל הדרך, נפש עמל, עמלה לו - פירוש, התורה דואגת לנו! כשהגמרא אומרת לחם לא אכל אבל לחמה של תורה אכל אז הפשט הוא, זה לא איזה מין לשון מליצית... אלא הוא נהיה שבע באמת!!!

וידוע מה שאמר המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין, שאומרים על הגאון מוילנה שהוא היה מאד שמן. אמר המשגיח ר' יחזקאל, ממה הוא היה שמן?... הוא בקושי אכל משהו, כמה כזיתות בלבד... ובקושי ישן, רק מה, התורה השביעה אותו!

וזו גמרא מפורשת בירושלמי (שקלים יג, א) הגמ' מביאה שרבי יונה פסק שיוצאין יד"ח ד' כוסות ביין מבושל, ור' יונה לטעמיה שהיה כואב ראשו מיין רגיל, ראתה אותו מטרוניתא - אשה אחת משרי ארמיים - שפניו מאירים אמרה לו, אחד משלשה דברים הללו יש בך, או ששתית יין, או מלוח בריבית - שאין לו דאגת פרנסה או מגדל חזירים - שמרויח הרבה, אמר תיפח רוחא דההיא אתתא, ג' דברים הללו אסורין לנו, אלא שתלמודי מצוי בידי, ומצוי לו לחדש דברים בתורה, ולכך מאירין פניו דהכי כתיב "חכמת אדם תאיר פניו". אדם שמונח בלימוד - מספיק לו פחות. הוא מסתדר בפחות. כפרש"י - אוכל קמעא ומתברך במעיו, אבל זו דרכה של תורה, מי שמונח בתורה - התורה דואגת לו! ומשביעה אותו שלא יחסר לו.

כאשר רבי יוחנן אמר לרבי חייא מכרתי דבר שנברא בששה ימים, וקניתי דבר שנברא בארבעים יום, הוא לא התכוון להגיד לו סתם ש"בכלל מאתיים מנה". אלא מה שיש בעולם הזה - יש בתורה, התורה דואגת ללומדיה, "ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם". התורה דואגת לכל דבר והיא לא תשאיר אותי רעב. וכמובן, כל אחד זוכה לכך לפי הדרגות שלו בתורה.

המקבל עליו עול תורה

ונתחיל לראות דבר לדבר:

על מה בכה רבי חייא שלא הנחת לזקנותך כלום?

אמר מין רה"י זיע"א, הגמרא מספרת בתענית (כא, א) על אילפא ורבי יוחנן שהיו עוסקים בתורה, עד שפרנסתם נהייתה דחוקה מאד, ואמרו בא נעשה עיסקא ונקיים בעצמנו את הפסוק, "אפס כי לא יהיה בך אביון".

הלכו והתיישבו תחת כותל רעוע, ואכלו לחם. באו שני מלאכי

שדה משוכחת בלי לעבוד

ישנו בבני ברק, יהודי יקר רבי דוד גוטליב. אשתו היא נכדה של רבי אליעזר ליפמן פרינס מאמסטרדם (מופיע באחרית דבר, בסוף ש"ס וילנא) ויש לו מכתב, שאלה שהוא שלח לרבי חיים ברלין. הוא שאל אותה על פרשת בהר: הפרשה מתחילה עם ענייני שמיטה, שש שנים תזרע שדך וכו' ובשנה השביעית שנת שבתון יהיה לארץ וכו', אח"כ על היובל. כך שלשה עשר פסוקים עד שני. מעליית שני מתחילים ענייני חושן משפט, וכי תמכרו ממכר וכו' לפי רוב השנים תרבה מקנתו, ולפי מעוט השנים תמעט מקנתו וכו' וכי ימוך אחיך ועוד... עד עליית שלישי, אח"כ חוזרים לשמיטה, "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וכו' וציויתי את ברכתי וזרעתם את הארץ - - - עד רביעי. מרביעי עד סוף הפרשה - ממשיכים ענייני חושן משפט, ובין אדם לחבירו. שאל רבי אליעזר ליפמן מאמסטרדם את הגאון ר' חיים ברלין, למה נכנסה פרשת שמיטה פעם שניה באמצע ענייני חושן משפט?...

אמר לו רבי חיים ברלין, לא כך קוראים את הפסוקים... מעליית שני - הכל זה חושן משפט. רק לכאורה יש בעיה: כתוב פה בהלכות אונאה, שאם אני מוכר קרקע ורוצה אח"כ גם לקנות אותה אני צריך לחשב כמה שנים נשאר עד היובל ואני מחלק את המחיר לארבעים ותשע, לפי רוב השנים תרבה מקנתו ולפי מעוט השנים תמעט מקנתו. לכאורה זה לא נכון ולא צודק...! למה אם רוצים לפדות מחלקים את התשלום לארבעים ותשע, הרי צריך להוריד שבע שמיטות, כי הרי בשמיטה לא עובדים ואין לי שום תועלת מהשדה שלך, אם כן מכרת לי שדה לארבעים ושתיים שנה, אז למה מחשבים גם את שנות השמיטה?...

עונה על זה התורה, וציויתי את ברכתי. אתה טועה...! אני מכרתי לך שדה לארבעים ותשע שנים! רק זו שדה כל כך טובה שיש שנה אחת שיש לך תבואה בלי לעבוד! תארו לכם שדה בלי לעבוד... היו משלמים עליה פי חמש! וציויתי את ברכתי, אתה לא תפסיד כלום! יש לך תבואות לארבעים ותשע שנים. נכון... שנה אחת אתה מקבל בחינם מה לא טוב?... ממילא אמר ר' חיים ברלין זה שייך לחושן משפט! אתה צריך להוריד כסף?... להיפך...

התורה מסדרת לך את החיים

לפעמים אנחנו חושבים שכאלו יש עולם הזה, ומי שחשקה נפשו בתורה צריך לוותר על כל מה שצריך בעולם, לא לאכול... לא לישון... אין דירה... אין יישוב... לא נכון. תקבל מתנות! כיום כל זוג ברחוב שמתחתן צריכים לעבור עשרים שנה עד שהם משלמים על הדירה, ואחרי שהם גומרים לשלם על הדירה, צריכים כבר להתחיל לחתן ילדים, אז כל החיים הם בחובות... בחורי ישיבה מתחתן, ברוך ה' מקבלים די יפה, לא נכנסים להרבה חובות, ומסתדרים יפה מאד! רוב הישיבע בחרים גרים יפה, ומסתדרים עם הילדים, ומחתינים ילדים... איך זה?... אתה מקבל מתנות בלי לעבוד. יש לך הבטחה של וציויתי את ברכתי. פשוט מאד!

זה תורה. יש לך הכל, ולא הפסדת כלום.

ויותר עמוק: כתוב בחז"ל אם בחוקותי תלכו - אמר דוד אני מצטרף ללכת למקום פלוני, ולעיר פלונית, והיו רגלי מוליכות אותי לבית המדרש.

מה החסר בזה?... הרי אתה צריך ללכת!!! יש בזה כל מיני הסברים, אבל החסר הוא פשוט: בבית מדרש - זה יסתדר! אם תתחיל לסדר סידורים - לא תגמור. אם תשב ותלמד - הכל יסתדר לך לבד.

אחד מגדולי הת"ח שבי"ב - שלמד בזמנו בכולל פוניבז' כאשר הוא נצרך לחתן אחת מבנותיו, הוא רצה לברר אצלי על בחור מחברון, הייתי אז בחור צעיר, והוא נסע אלי במיוחד! (אני מאד נפעמתי מכך!) הוא היה סגנון מעניין, ודיבר כביכול על עצמו, הוא אמר לי, אם הייתי לומד בעמל התורה כמו שצריך, הייתי יושב בכולל פוניבז' השדכן היה בא אלי ואומר לו הרי יש לך בת, יש לי שידוך טוב בשבילך! ואני אומר לו, אל תבלבל אותי, אני רוצה ללמוד! והוא

השרת, שמע רבי יוחנן שאמר אחד לחברו בא ונפיל עליהם את הכותל הזה מפני שהם מניחים חיי עולם הבא ועוסקים בחיי שעה. אמר לו חברו, שבקינהו, כי יש בהם אחד שעתידי להתגדל ואין זמנו למות. רבי יוחנן שמע ואילפא לא שמע. אמר לו ר' יוחנן לאילפא, שמע מר מידי?...! אמר לו לא. אמר מדשמעי אנא ואילפא לא שמע, שמע מינה לדידי קיימא לי שעתא - הבין רבי יוחנן שהשעה עומדת לו - אם כן אחזור לתלמודי, ואקיים "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ".

נשאלת השאלה, אם אילפא לא שמע, למה רבי יוחנן לא אמר לו את מה שהוא שמע? התירוץ הוא, מזה שר' יוחנן שמע ואילפא לא, הוא הבין שמדברים רק אליו ולא לאילפא - ומדוע באמת? אמר על זה הרה"י, כי רבי יוחנן מכר את כל מה שיש לו בשביל ללמוד, אז התורה דואגת לו בכל מצב שלא יפול, אך אילפא לא היתה לו את המסירות נפש הזו בשביל ללמוד - ולכן לא זכה לס"ד המיוחד הזאת, ורש"י מביא, שמינו אותו לראש ישיבה, ומי שהוא ראש ישיבה - היו מגדלין אותו משלהן, ומעשירין אותו. וכמו שכתוב בכהן גדול, והכהן הגדול מאחיו - גדלו משל אחיו.

אומר הרה"י, אתה דאגת לתורה - התורה תדאג לך. נפש עמל, עמלה לו, זה לאורך כל החיים!!! התורה אומרת - אין לך מה לדאוג! אתה לא צריך לעשות חשבונות מה הנחתי לזקנותי ומה לא הנחתי לזקנותי?...! מה שצריך בשביל תורה - תעשה ואתה לא תפסיד כלום. אנחנו רואים שאע"פ שאילפא היה יותר גדול מרבי יוחנן, וכמבואר שם בגמ' שאמרו לו אם אתה היית נשאר, היו ממנים אותך לראש ישיבה, מ"מ ר' יוחנן זכה גם להיות ראש ישיבה וגם להיות עשיר, ולא חסר לו כלום.

סיפרנו פעם, שהיה אברך חשוב מהישיבה, מצויין, ומתמיד גדול, והתקשר אלי שיש לו בעיה. הוא לומד בכולל שמקבלים בו אלף דולר (שזה סכום יפה!) אבל הוא מרגיש שהוא לא עושה את השטייגען שלו, דהיינו הוא יכול להתעלות יותר. ואם הוא יעבור לכולל של מיר - הוא ילמד הרבה יותר טוב ויעשה את השטייגען שלו. הבעיה, שבמיר אין שם כ"כ הרבה כסף... ובדיוק אשתו היתה אחרי לידה שהפסיקה לעבוד, ולא היה לה עבודה חדשה, והוא צריך גם לשלם משכנתא, ואינו יודע מה לעשות, אך מצד שני - זה לא השטייגען שלו...

היה זה כשמרן רה"י זיע"א היה בחיים, שאלתי אותו, והראש ישיבה ענה לי ככה ברוגע: יש משנה (אבות ג, ה), כל המקבל עליו עול תורה - מעבירין ממנו עול דרך ארץ. אם הוא יקבל עליו עול תורה - תסתדר לו הפרנסה. איך, אני לא יודע... אבל זה המשנה אומרת, אני מאמין למשנה. ואם הוא לא יקבל עליו עול תורה - אז זה לא יסתדר לו, ואז לא תהיה לו ברירה.

תגיד לו שהוא ייכנס למיר, כעת זמן קיץ, שילמד שם שלשה חדשים, ואם הוא רואה שהפרנסה הסתדרה לו, סימן שהוא קיבל עול תורה, שימשיך שם. אך אם הוא רואה שהפרנסה לא הסתדרה לו, סימן שהוא לא קיבל ע"ע עול תורה, ואז אין לו ברירה...

ההוא היה אברך רציני, כעבור שבועיים הוא מתקשר אלי, נכנסתי למיר, ב"ה פנו לאשתי וסידרו לה עבודה, הכל מסודר, והוא מאושר עם השטייגען שלו... התורה דואגת לו! נפש עמל, עמלה לו. היא דואגת גם לפרנסה, וגם לשאר דברים, זה לא סתם בכלל מאתיים מנה, אלא כל מה שיש לעולם הזה להציע...

שאלו פעם את מרן שה"ת ר' חיים קנייבסקי וצ"ל, היום יש אנשים שמפחדים מכל מיני ערבים שמסתובבים ברחוב... כל אחד שעובר לידך, אולי הוא מחבל... ועוד כל מיני פחדים מפה ומשם...

אמר רבי חיים יש עצה, כתוב באבות דרבי נתן (פרק כ) "כל הנותן דברי תורה על לבו מעבירין הימנו הרהורי חרב".

מה זה 'הרהורי' פחדים אז כל הפחדים האלו - נעלמים! איך זה נעלם? כי התורה דואגת לו שהוא יוכל ללמוד. וכי אפשר ללמוד בכל כוחו אם יש לו פחדים כל הזמן?...! נעבאך, הוא לא יכול להיות מרוכז! אדם שלומד טוב ומשים דברי תורה על לבו - מעבירין הימנו - זה נעלם והכל מסתדר.

ממשיך תפסיק, בא... יש לי שידוך מעולה, וגם כסף לא צריך הרבה... אני רוצה ללמוד!!! אני משיב לו, זה לא יעזור לך... הוא עונה לעומתי. טוב... הוא מנדנד לי ומנדנד לי, בלי תורה - הסכמתי, ביררתי, זה היה שידוך טוב, נגמר בשמחה, והמשכתי ללמוד.

אבל הקב"ה אומר, אתה הרי לא לומד כמו שאתה יכול... אז תסע לירושלים, תטרח, כעת תשלם ביוקר... נו... אז לא היה כדאי לי ללמוד?!... היה שואל בחיך.

כמובן, זה רק לשון מושאלת בשבילנו, אך עבורנו זה האמת. אדם צריך לדעת - התורה מסדרת לך את החיים!!! שב ותלמד, ואל תדאג. [כמובן, לא הכוונה אם אדם מוכרח לסדר דברים שלא יעשה - - - לא מדברים שכן אדם חולה והוא יישאר למות... על זה לא דברנו].

אך באופן כללי, תשב ותלמד ותראה איך שהתורה מסדרת לך את כל החיים! איך היום האברכים מחתנים את הילדים שלהם?... לחילונים יש ילד וכלב, אך לאברכים - יש עשרה ילדים ועשרים, ובי"ה מחתנים בכבוד, ויש נכדים ויש נחת. איך?!... התורה מחתנת אותם! הרי איך הם יכולים לחתן בכלל...!

ובלומדעיס... הרי בעצם בכלל לא היו צריכים לעשות שום דבר בשביל פרנסה. הכל זה קנס של "בזעת אפיך תאכל לחם!" את הבני תורה הקב"ה אוהב, והוא לא קונס אותם. לילדים טובים - לא נותנים קנסות.

יהודי יושב ולומד - הכל מסתדר לו, כמובן כ"א לפי הדרגות שלו. והתורה ממשיכה ללוות אותו בלי הפסק, וכמאמר הפסוק במשלי (ו, כב) וכמבואר באבות (ו, ח) בהתהלךך תנחה אתך - בעולם הזה, בשכבך תשמור עליך - בקבר, והקיצות היא תשיחך - לעולם הבא.

כבוד התורה, התורה מרוממת!

והנה התחלנו לדבר בשבוע שעבר דמבואר בסוף סוטה במשנה, משמת רבי עקיבא בטל כבוד התורה. ואומר רש"י למה? שהיה דורש על כל תג ותג ועל כל קוף וקוף תילי תילים של הלכות. וכמבואר במנחות (כט, ב) ולהראות שאין דבר אחד בתורה לבטלה. הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל אמר, למה מתאבלים כל כך הרבה בימי הספירה על תלמידי רבי עקיבא שמתו?... הרי עיקר האבילות היא על כך שחסרה תורה של עשרים וארבעה אלף תלמידים, והרי הגמ' ביבמות (סב, ב) אומרת שהיה העולם שם עד שבאו חמשה תלמידים ור"ע לימד אותם, והם העמידו את העולם. אז אמנם ודאי, צריך להתאבל, אבל היו עוד הרבה גזירות בעם ישראל ל"ע שנפטרו הרבה חכמים, ובאף מקום לא מצינו אבילות כ"כ גדולה לדורות... אלא מה, אבלים על התורה שנטסרה? הרי היו חמשה תלמידים שהם העמידו את העולם! אז למה כ"כ מתאבלים? אמר הרב אברמסקי, את החכמה הזאת לדרוש על כל תג ותג - רבי עקיבא לימד. הוא לא שמר אותה לעצמו, אלא הוא לימד אותה לכ"ד אלף תלמידים, ואלו מתו. והוא לא הספיק ללמד את החכמה הזו לחמשה תלמידים החדשים. את החלק הזה של התורה - אין לנו! ובוזה בטל כבוד התורה, ועל זה מתאבלים. על כל תג ותג ועל כל קוף וקוף.

ובמיניה וביה, יש לנו פה עוד כבוד התורה גדול ללמוד... מרי עקיבא!

כבוד התורה אחד - הזכרנו, רואים איך שתורה מרוממת! איך שתורה יכולה להרים בן אדם כזה שחמיו לא האמין עליו שהוא יכול ללמוד אפילו משנה אחת (!) עד כדי כך שהוא נהיה כ"כ ענק! גדול הדור ומשה רבינו חלשה דעתו, וכמבואר במנחות שם. גדול הדור! ענק הדורות, שהוא היה בעשרה הרוגי מלכות כביכול כפרה על הבורא יתברך. אנחנו לא מבינים בזה.

אבל מאיפה?... מאשפות ירים אביון! סלסלה ותרוממך, לראות מה תורה יכולה לעשות.

היה איזה ראש ישיבה אחד עילוי גדול והיה עמו בישיבה עוד תלמיד חכם גדול. פעם הוא אמר בעידן חדותא, תראו, לי מגיע גן עדן, לראש ישיבה השני - לא מגיע כלום... למה? כי אני - כולם יודעים

שאני עילוי, אם אני לא הייתי הולך ללמוד - הייתי מנהל בנק, או מנהל חברת בניה והייתי מליונר! ויתרתי על הכל למען תורה ולכן מגיע לי גן עדן. השני, אני זוכר אותו כשהוא היה צעיר... הוא היה מסוגל לכל היותר להיות פקיד בבנק... **התורה** עשתה אותו אדם גדול. והיום הוא גאון! הוא צריך לשלם לתורה... מה, התורה עוד תשלם לו?!... אם הוא לא היה לומד, הוא היה בקושי פקיד זוטור בבנק. היום אנחנו ביחד...!

זה כבוד התורה, היא יכולה לקחת בחור פשוט ולהרים אותו! והרי כמה וכמה מגדולי ישראל ענקי הרוח שבדור האחרון שמענו עליהם כהאי גוונא, בספרו של רבי חיים קמיל בהקדמה מביא סיפורים מופלאים - מאיפה התחיל - ומה שזכה. הרב וואזנר סיפר על עצמו, הרב שך סיפר על עצמו. שמעתי מהגאון ר' יאיר ישראלי זצ"ל שהרב שך אמר לו בבר מצוה, כשהייתי ילד קטן צחקו עלי בחיידר. רק הייתי פותח את הפה לשאול שאלה את הרבי בחיידר כולם כבר היו מחייכים, כי כבר ידעו מראש שזו שאלה שיהיה על מה לצחוק... אבל בכל זאת למדתי כי אהבתי את התורה, ולא הסתכלתי על זה, ובי"ה שהצלחתי.

וזה אחד מהייקרא דאורייתא שר' עקיבא אומר לנו, בא תראה מה זה כבודה של תורה. יכול להוציא מאבנים מים!! מלב אבן יכול לצאת גדול הדור!

בתורה - הטבע הוא אחר!

יש עוד כבודה של תורה בר' עקיבא הרי כשהוא התחיל, הוא היה עני ואביון לא בתור בן תורה, אבל הוא היה עני ואביון. הגמרא מספרת שאלהיו הנביא בא כמו עני ובקש מהם קצת קש, והיה להם, אז הוא אמר לרחל אשתו, בואי תראי כמה אנחנו מאושרים!!! הם חיו בדחוקות נוראה! אחרי זה, ר' עקיבא נהיה גביר גדול. והגמרא (שבת נט, א-ב) מספרת שהוא עשה לאשתו תכשיט ירושלים של זהב.

התורה מגדלת, מרוממת, אתה רק נכנס לתורה והיא דואגת לך להכל. וזה כבודה של תורה. ההנהגה של תורה זה הארון נושא את נושאינו. זה דברים ידועים, יש על זה הרבה סיפורים, ולא כעת הזמן.

הגאון ר' שמואל בירנבוים שואל, כתוב בפסוק "ועץ השדה יתן פריו" אומר רש"י, הם אילני סרק ועתידיים לעשות פירות. שואל ר' שמואל בירנבוים, לשם מה עושים מופתים לחינם? מה הענין שאילני סרק יטענו פירות? שיהיו פירות באופן טבעי ורגיל, למה צריך את זה?...

אומר ר' שמואל בירנבוים, זה לא "ניסים" שעושים, אלא לתורה יש הנהגה אחרת!!! תורה זו לא הנהגה רגילה!!! הארון נושא את נושאינו ומקום ארון אינו מן המנין. זה לא ניסים, **בתורה זה טבע אחר!!!**

הזכרנו פעם את החז"ל במדרש תנחומא בתרומה, שמשנה רבינו שואל את הקב"ה, אתה אומר לי לעשות מזבח עץ, ואש תמיד תוקד, אפשר אש על גבי עצים ולא מכלה אותם?! אמר לו, אש שלך שורפת, אש שלי לא שורפת. אדרבה, מתים נכנסים לפני, ויוצאים כשהם חיים.

והוא מביא לכך שתי ראיות, א. שפרח מטה אהרן, ב. ארזי הלבנון ששלח חירם מלך צור - היו עצים יבשים, וכאשר נכנס ארון הקודש - התחילו נותנים פירות ומהם פרנסה גדולה לפרחי כהונה. בתורה - הטבע הוא אחר בכלל! כמו שיש שני מקומות עם שני אקלימים, מה שבאקלים הזה שייך גם בזה?!... כל מה שאנחנו מכירים בהנהגת הטבע בעולם - זה לכל בני העולם. אבל בני תורה?!... כל הטבע משתנה. הטבע הוא אחר! בן תורה הוא אדם אחר בכלל!!! זה **טבע** אחר באמת.

הבריאה כפופה לתורה

כתוב באור החיים בבשלה, וישב היס לאיתנו - לתנאו הראשון, שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית שיהיו כפופים לתורה וללומדיה. ומסביר האוה"ח, שמשנה אמר לים להיקרע - כי יש לו דין של בן תורה.

וכמו שמביא האלשיך הקדוש את הגמ' בחולין (ז, א) על רבי פינחס בן יאיר שהנהר נקרע בשבילו שלשה פעמים, נמצא כחו גדול ממש רבינו. איך זה יכול להיות?... כי זה אחרי מתן תורה, ואחרי מתן תורה - אין חכמות. הקב"ה רק חידש שיש למשה רבינו דין של בן תורה גם קודם מתן תורה. **הבריאה כפופה לתורה!**

וזה מה שהיה בדור שלנו מרן שה"ת רבי חיים קנייבסקי זצ"ל. הבריאה היתה כפופה לו. הוא שיחק עם הבריאה!

הסיפורים עליו לא נגמרים... הרופאים אמרו כל מיני דברים, ורבי חיים מחייך ואומר הפוך. בכלל... רופא אצלו זה לא מילה שמחייבת את הבריאה... אז הוא אמר, מה יש... זה כמו שעם הארץ יגיד פשוט בגמרא נו, אז מה... מי הרופא הזה שמצווה בריאה... הבני תורה מנהיגים את הבריאה!

פעם לימדתי בישיבת נתיבות עולם פעם בשבוע. כל פעם שהם היו מקבלים צו גיוס מהצבא הם אמרו, כעת נלך לקבל שחרור מהמפקד. והיו הולכים לר' חיים... זה היה הלשון שמה, נלך למפקד לקבל שחרור... רבי חיים אמר זה יהיה בסדר, וכך הוה! זה כבודה של תורה.

דרך אגב, יש לנו חיבור בין פרשת במדבר לספירת העומר ורבי חיים קנייבסקי...

רבי חיים כותב ב"טעמא דקרא" בפרשת השבוע, שבמנין השבטים - כל המספרים הם עגולים, כי התורה עיגלה את המספרים. מלבד שבת א' שמספרו מדויק, אך שאר השבטים היה המנין קרוב לעגול והתורה עיגלה את זה. ובסך הכל זה יצא אותו דבר.

ואחד כתב מכתב לגר"ח, ילמדנו רבינו, היכן נשמע כדבר הזה שהתורה לא מדייקת ומעגלת?... רבי חיים כתב לו בשורה א', עיין רא"ש שלהי פסחים אות מ'. מה כתוב שם?... הוא מביא שיש שואלים על ספירת העומר, שבתורה כתוב "תספרו חמישים יום", והרי זה לא חמישים אלא ארבעים ותשע! ומנסים לומר כל מיני תירוצים. אומר הרא"ש, מה צריך תירוץ! התורה עיגלה! והראיה, "ארבעים יכנו לא יוסיף" - ולוקים רק ל"ט. בשבעים נפש ירדו אבותינו למצרים, והיו רק שישים ותשע - רואים שהתורה מעגלת! כ"כ הרא"ש.

והנה יש לנו חיבור בין פרשת השבוע, ספירת העומר, ורבי חיים קנייבסקי, הכל יחד!...

לנצל כל רגע!

"כבודה של תורה" של ר"ע הוא שאין בה דבר אחד לבטלה. אבל "כבודה של תורה" שהיה אצל רבי חיים, שאין רגע אחד לבטלה, להראות שחבל על כל רגע! זה דבר מאד מעניין... הרי כל העולם הפריעו לו, אך מיד כשמישהו הלך, הוא כבר שקוע בגמרא בחזקה. לא היתה לו שניה פנויה.

סיפר לי חתנו הג"ר דוד אפשטיין שפעם דברו בבית על איזה רחוב מסויים, היה זה רחוב שהגר"ח עבר שם מידי יום ביומו בדרכו לכולל. ורבי חיים שואל, איפה זה?... אמרו לו, אבא, הרי אתה עובר שם כל יום! אז מאיפה שאלו קוראים לזה?... תמה ר' חיים. אמרו לו, והרי רואים מה כתוב את שם הרחוב! אמר ר' חיים, במקום להרים את הראש לראות את שם הרחוב - אני לומד עוד משנה! מה זה משנה לי איך קוראים לרחוב...

אצל רבי חיים ראו מה יוצא מכל דקה!

רבי ברוך בער הביא בשם רבי חיים מבריסק שהוא היה אומר, "תאהבון ריק תבקשו כזב סלה". יש בן אדם שאיבד מליון דולר וזה אוכל לו את הנשמה... הוא עצוב וטרוד... אבל יש אחד שכל כך שמח מזה, הוא מאושר ורוקד... מקומו לא בין אנשים ברי דעה. יש בשבילו מקום מיוחד לרפואה...

תאהבון ריק!! תאהבון ריק, אתה אוהב את זה?!... אתה מבטל את הזמן ואתה עוד נהנה מזה?!... מה אתה הולך לקרוא עיתון? יש לי ספק האם לקרוא עיתון זה תאהבון ריק או תבקשו כזב... אולי זה שניהם ביחד... אתה אוהב את הכזב?! מבקש אותך, מחפש אותך?!... בזבות חיים, שרפת מליון, לכל הפחות תצטער!!! אתה עוד נהנה מזה?!...!

בחור יכול להגיד שהוא בלילה מפטפט שעתיים ולחייך. מה אתה מחייך, תבכה על החיים שלך!!! אתה כל יום מפסיד מליונים... זה לא תופעה של אדם הבריאה בנפשו. כך אמר רבי חיים מבריסק.

כורתים ברית אהבה לתורה

רבי אהרן קוטלר שואל (במשנת ר' אהרן) שאלה עצומה: הרי לנס יציאת מצרים עושים זכר בסוכה, כי בסוכות הושבתי, וכן אוכלים מצה, משום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ. יש קדושה בכורות - כי הקב"ה לא הרג את בכורות עם ישראל. וכן תפילין, ועוד הרבה מצוות הנעשות זכר לנס יציאת מצרים. בהר סיני - היו ניסים כאלו גדולים, אם כן למה לא עושים לכך שום זכר?...

אומר ר' אהרן (את היסוד, בתוספת נופך משלנו) הניסים של מעמד הר סיני - ממשיכים גם היום! העולם של תורה - קיים בנס, ארון נושא את נושאו ומקום ארון אינו מן המניין... אין צורך לעשות זכרונות, הכל נמצא עד היום.

ולכן, כל בר דעת צריך לדעת - מתעסקים ביהלומים! החיים שלנו זה יהלומים. מי שלא מנצל את זמנו, הוא שובר לו בידים את היהלומים שלו! הוא מאבד את החיים שלו!

השניים בישיבה הם היסוד לכל החיים!!! בקונטרס של תלמידי החזו"א מביאים מהגאון ר' מאיר גריינימן שאמר בשם החזו"א אי"ש, בחור בישיבה - שלא יחפש מצוות. יש לו רק מצוה אחת, לא להתבטל מהלימוד. ולכן היצר הרע יותר עובד על זה, כמו שידוע מגדולי הדורות שיצר הרע מוכן שתקיים את כל המצוות ותהיה בעל חסד גדול, העיקר אל תלמד.

כעת זה לפני יום דין של תורה, וכעת כורתים ברית אהבה לתורה. האור החיים הקדוש בפרשת וזאת הברכה מביא שכתוב שהקב"ה חיזר וסבב על כל העמים אם הם רוצים לקבל את התורה, ולא רצו, רק אנתנו רצינו, אז מה זה אשר בחר בנו, הרי אנתנו חפצנו בו!... אומר האוה"ח, אם הקב"ה היה נותן את התורה לגויים - הוא היה נותן להם אבל בלי כזו אהבה וחיבה.

כאשר הוא נתן לעם ישראל - - ישקני מנשיקות פיהו!!! נפשי יצאה בדברו... כזו אהבה של אבא לבן... כמה חיבה וכמה אהבה נמצאים בתורה של הקב"ה, אהבה רבה ואהבת עולם!...

וכמו שאנו אומרים בסליחות "אנה אעורר אהבתך הישנה", זה תלוי בנו. אנתנו צריכים להתחיל לאהוב את התורה ולשמוח עם התורה, ואז נזכה באמת שהתורה תחזיר לנו, ותעלה לבקש מאת קונה לגלות לנו טעמי תורה וסדריה.

לרפואת האשה הצדקנית
יונה בת מרים תחי'
לרפואה שלימה
בתוך שאר חולי ישראל

זכות לימוד התורה בגיליון זה
לע"נ המחנכת הדגולה הרבנית
מרת ריזה שושנה ב"ר יצחק בלוקה ע"ה
נלב"ע י"ח מר חשוון תשפ"ב
תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגיליון במייל: 4166058@gmail.com